

Tisková zpráva

Zastavme chemickou kastraci lidí s mentálním postižením! vyzývají nevládní organizace

Praha 6. 3. 2024 – Zdraví ohrožující a neetická česká praxe: místo edukace dospívajících chlapců a mužů s mentálním postižením v oblasti sexuality je český systém tlumí chemickou kastrací. V západních zemích je taková praxe považována za nepřijatelnou. Nevládní organizace vyzývají Sexuologickou společnost ČLS JEP a Ministerstvo zdravotnictví ČR k nutné změně.

Podle dat Ústavu zdravotních informací a statistik je v Česku poměrně běžné předepisování Androcuru, hormonálního přípravku, který potlačuje mužský pohlavní hormon testosteron a tlumí libido, mužům s mentálním postižením a kterému se také říká chemická kastrace. V roce 2022 celkem 648 mužů. V letech 2010–2022 byl lék předepsán 239 nezletilým chlapcům.

„Kluci na prahu puberty potřebují, aby jim někdo vysvětlil, jak se mají chovat k holkám, a naučil je uspokojovat svoje sexuální potřeby legitimně, diskrétně a bezpečně. Většina z nich se to s podporou naučit dokáže,“ říká Petr Eisner, Nebuď na nule

Edukaci a vzdělávání v oblasti sexuality má být základním přístupem k zajištění přiměřeného a sociálně vhodného chování u těchto lidí, nikoli chemická kastrace, která často trvale poškozuje jejich zdraví, fyzický i psychický vývoj a genderovou identitu.

V západních zemích je praxe tlumení pohlavního pudu u lidí s mentálním postižením, považována za nepřijatelnou a nasazení Androcuru je oprávněné jen ve výjimečných případech kriminálního chování. A i v takovém případě se v některých zemích vyžaduje souhlas člověka, kterému je lék nasazen.

„Dnes se tento lék ve Velké Británii používá pouze u pachatelů sexuálních trestných činů ve věznicích nebo na specializovaných uzavřených psychiatrických odděleních,“ Shoumitro Deb, přední světový odborník na duševní zdraví lidí s mentálním postižením profesor z Imperial College of London.

„Česko v této oblasti výrazně zaspalo světový vývoj a nadále sexualitu lidí s mentálním postižením usměrňuje metodami z minulého století, které jsou dnes světovými odborníky považovány za neetické,“ říká předseda spolku Děti úplňku Petr Třešňák. „Tato praxe se musí změnit.“

Tři nevládní organizace – Nebuď na nule, Naděje pro děti úplňku a Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením v České republice – vyzývají Sexuologickou společnost ČLS JEP a Ministerstvo zdravotnictví ČR, aby:

- Byl vytvořen klinický doporučený postup, v němž bude léčba anti-libidální medikací u lidí s mentálním postižením vymezena pouze pro případy pachatelů sexuálních trestných činů a bude v maximální možné míře podmíněna zajištěním jejich souhlasu.
- Byla ukončena praxe předepisování anti-libidální medikace nezletilým.
- Byly v přiměřeném přechodném období přeposouzeny případy všech stávajících uživatelů anti-libidální medikace a individuálně nastaven proces depreskripce těchto léků.
- Byla systémově posílena odborná spolupráce mezi odbornými poradci v oblasti sexuality a vztahů lidí s postižením a lékaři-sexuology.

Celé znění Výzvy:

<https://www.nebudnanule.cz/stop-chemicke-kastraci/>

Pozn:

- Výzkum provedla organizace Naděje pro děti úplňku z dat z českých národních zdravotních registrů ve spolupráci s psychiatry z Česka a z Velké Británie. Více detailů k výzkumu: https://rokdustojnosti.cz/wp-content/uploads/2023/12/Brozura-netlum-2023_FINAL.pdf (Androcur najdete na s. 12)

Kontakt pro média:

Lenka Frišová: lenka.frisova@detiuplnku.cz, +420 732 835 737

Věra Srdečná: vera.srdecna@nebudnanule.cz, + 420 775 622 901

Kontakty na odborné respondenty:

Petr Eisner, Nebuď na nule: petr.eisner@nebudnanule.cz, +420 605 445 538

Hana Šimáčková, Nebuď na nule: hana.simackova@nebudnanule.cz, +420 724 461 102

